

Γιώργος Ζιαμπάκας

Ίστορημα

*Ἔστιν δὲ τῆς μὲν πράξεως ὁ μῦθος ἢ
μίμησις, λέγω γὰρ μῦθον τοῦτον τὴν
σύνθεσιν τῶν πραγμάτων*

«Ποιητική», 1450 α

Στά νιακόσια τριάντα..., ἄνοιξη· ροβολοῦσε τίς ἄγριες πλαγιές κάποια πνοή ὡς ἱαμβος κι ἔβαλλε τὸ φῶς ἕως τὴν πιὸ κρυφὴ γωνιά τοῦ κάθε σπιτικοῦ. Κι ἀνασκουμπώθηκαν ὄλοι μυστικά νά βγάλουν τὸ μερδικό τους, τοῦ ἡλιου καὶ νά κατέχουν τὸ αὐτηνοὶ καταπῶς ὀρίζει τὸ δίκιο. Ἔβαλαν καὶ στὴν καρδιά μέσα κάποιο κεράκι ν' ἀνάψει τὴν πικρὴ τους μοίρα. Καὶ μαζώνονταν ὡς ἔπαιρνε τὸ σούρουπο στὸν ὄντα μέ τὸ βαθυπράσινο κιλίμι ζωγραφισμένο κάτι ἄλογα λευκά καὶ λεύτερα καὶ λέγανε πῶς τὸ χεῖλι τους σχίστηκε καὶ δὲν ἀντέχει ἄλλο νά καρτερεῖ τὸ νερό. Κι ὁ γέρος ἀνήμπορος ἀπὸ πληγές ἐκάθετο στοῦ χαγιατί κοιτώντας κατὰ τὸν ὀρίζοντα κι ἀγκάλιαζε τίς εἰκόνες του καὶ τὰ χαρτιά πού ξέχωσε καὶ τὰ πότιζε στοῦ δάκρι.

Ἡ σύναξη φκιάχτηκε αὐγὴ τῆς περασμένης, ἔλεγε καὶ νά κατέβουν δίχως ἄρματα κρατώντας πόνο καὶ κάματο μοναχὰ καὶ τὸ φριχτὸ περγέλιο πού τούς χάρισαν καὶ ὄλοι νά πατήσουν τὸ ξύλινο γιοφύρι πού δίνει στοῦ μεγάλο πλάτωμα καὶ κοινώνησαν ὅτι τὸ ψωμί τρίφτηκε ψίχαλο καὶ δὲν ἀντέχει ἄλλο τῆς ἀδικίας. Κίνησαν καὶ πάλλονταν ὡς ποτάμι καὶ κυμάτιζε τρυφερό τὸ δικό τους βῆμα πρὸς τὸν ἡλιο. Ὡς γλώσσα φωτιάς· τνάζονταν ἢ ἀπαντοχή καὶ στέγνωσε καθὼς ἄφηναν γραμμὴ τὸν κουρνιαχτό κι ἀντρεῦονταν, τὸ λαρύγγι ἀπὸ πόθο τους. Καὶ σῦρθηκαν στὸν ὄχθο οἱ μιστικοὶ μιλημένοι καὶ ντουφέκισαν πάρωρα καὶ τρυποῦσε τὸ πλῆθος, σχίστηκε ὁ οὐρανός καὶ βρῆκαν ἔξι. Καὶ θρῆνος ἔμελλε στὴν πόλη ὡς χώνευε στοῦ σεντόνι τῆς νύχτας.

Καὶ βγῆκαν τὴν ἐπομένη στὴν ἀγορά καὶ εἰκόνιζαν συμφορά, τὸ πρόσωπο τοῦ ἔκτου — παρέξ ἐκείνων πού φιδογύριζαν καὶ σπέρναν φαρμάκι σ' ὄλο του τὸ κορμὶ γλείφοντας τὴ γλώσσα τους λιμασμένα ψυρόσκυλα. Ἡ κάμαρα κείτονταν σέ σανίδια σαπισμένα· τριζίμο στριγγὸ πατοῦσε τὸ κάθε βῆμα ὡς λυγμός. Μιά ὁσμη περασμένα ἴδρωνε τοὺς τοίχους καὶ τὸ κρεβάτι χαμηλό ἔφερε πληγωμένο τὸ σῶμα πλέκοντας ἰώδιο καὶ τὰ πρῶτα ἀγριολούλουδα. Φῶς διάβαινε ἀχνὰ τὰ μισανοιγμένα παραθυρόφυλλα καὶ φανέρωνε· ἀκουμπισμένη στοῦ γόνα γλυκιά ὡς ὄνειρο. Καὶ σύλλεγε σπυρὶ τὸν ἴδρο ἀπὸ τὸ πρόσωπο τοῦ πονεμένου καὶ τῆς πίκρας τῆς τὸ δάκρι. Καὶ τὸ σπῆτι του ἔνα ξόδι· ἀνάπνεε μ' ἕνα τραγοῦδι κοριτσιότικο. Εἶχε ἀπλώσει τὰ μαλλιά καὶ πήγαινε νά κυριέψει τὴν πόλη, ἀθῶα ὡς ἀγέρι περασμένο ἀπὸ κλωνιά τοῦ ἐλάτου. Κι ἔνωσε νά τὸν ταράζει ἢ θέρμη καὶ ἀπόθεσε ἤσυχα τὸ χέρι τῆς στὴν καρδιά του· προσηλωμένη:

Λιβὰδι ἀνοιχτὸ ὡς παραθύρι, καμιά ζωὴ παρά μουσικῆς ὁ ἴσκιος πού πάλλεται ὡς παρουσία — τὸ λινὸ παίρνει ἀνθρώπινη εἰκόνα σβῆνει χειροπιαστὴ μετὰ καὶ ἀλί ἕως τὸ σπᾶσιμο τοῦ ὀρίζοντα πού λάβαινε ὄλοένα χρῶμα αἰμάτων καὶ πλήθαινε ἢ αἴσθησι πῶς σχίζει ὁ πέπλος νά φανερώσει κάποιο σῶμα αἴφνης φλόγα φύτρωνε μετέωρη ὡς πύλη ἔδινε ἀλαφρὸ τὸ λίκνισμα μιᾶς κόρης σύνορης πού θωροῦσε — ἕνα βλέμμα· ροδάμνιζε καὶ προχωροῦσε. Νεῦμα ἄφησε τὸ πουκάμισο νά πεταρῖσουν τὰ πουλιά καὶ τὰ μαλλιά τῆς ἀναδεύονταν ξέπλεκα ὅπου τραύλιζε ἢ νύχτα καθὼς λύγιζε ὡς ἀνεμώνη κι ἀπομακρύνονταν στοῦ φῶς. Φάνηκε πρόσωπο ὀλόλαμπρο πού στοχάζονταν πάνω ἀπὸ ἕνα μνημα καὶ στριφογύριζε ὡς νά μαραινόταν ἢ θωριά καὶ ἐσῶθει νά σιγοψάλει —

Ἡ νύχτα στό τραύλισμα τῶν ἑρειπίων
καί οἱ σκιές ψυχανεμίζουν τ' ἀνθόφυλλα·

στοιχειωμένα σπίτια θά γεννήσουν τήν ἀγάπη.

Τ' ἄλλο πρωί τά σοκκάκια βγάζαν ἕνα πλῆθος πού ὀρθώνονταν κι ἀνθοβολοῦσε·
πομπή καί ξετύλιγαν τήν ψυχή τους ὡς σημαίες ὅπου ἐστριφογύριζαν οἱ ἀγέρηδες
καί σταλοβολοῦσαν τό ματωμένο τους μέτωπο. Λέγανε νά βγοῦνε στά περιβόλια
ριζά τοῦ δάσου, ὅπου ξάνοιγε ὁ δικός τους ἔρωτας καί ἐπεκεῖ νά τόν πάρουν. Καί
συνεπήρανε τά πρισμένα τους ποδάρια καί φύσκωνε ἡ ταραχή κατά τά ἀκρόρια
τῆς πόλης. Ἦταν πολλοί — καί οἱ φιδόγλωσσοι, ὅτι δέ στάθηκε βολετό νά λείψουν
καί ὑμνολογοῦσαν τούς βαρεμένους διάφορα τώρα. Καί ξαποστάζαν στή δροσιά τοῦ
νιόγεννου χόρτου καί εἶπανε πὼς θά κατοικήσουν τόν ἔρωτα ἐδῶ καί μιά γλώσσα
καταπόρφυρη πετάχτηκε κατά τόν οὐρανό. Φωτιά, πῆρε νά τσιτσιρίζει ὡς κακό,
τό δῶμα πού σήμαινε τό βάσανό τους. Καί σάλευε ἡ ἀρμοδεσιά τριγυρισμένη ἀπό
τραγούδι πού εἶχε σκεπάσει τίς καρδιές τους καί ὕστερα σωριάστηκε στ' ἀποκαΐδια
μέ χλαολή καί δώρισε ὅ,τι στερήθηκαν καιρό· ψωμί καί δίκιο τους. Καί κρατώντας
ἕνα φυλλαράκι δροσιά ἀνέμισαν κατά τήν πόλη.

Γιώργος Ζιαμπάκας

ΧΡΟΝΗΣ ΜΠΟΤΣΟΓΛΟΥ

ΙΟ ΣΧΕΔΙΑ

ΓΙΑ ΠΙ

